

ELS BUFONS DE LA COMEDIA NUCLEAR

Finalment, allò que els ecologistes, tècnics i científics oposats a l'energia nuclear havien predit, ha passat. Allò que moltes persones temien ha ocorregut. Allò que les empreses elèctriques i tots els sectors interessats en el negoci de l'energia nuclear havien dit que no era possible, que la probabilitat d'ocurrència era infinitament petita, allò ha passat. Jo ho diuen els americans: "Qualsevol cosa, qualsevol fenomen molt poc probable, però possible, acaba ocorrent tard o d'hora; tot és qüestió de temps".

Doncs bé, a l'estat nord-americà de Pennsilvània, més concretament a l'"Illa de les Tres Milles", al mig del riu Susquehanna, i a 32 km de la ciutat de Harrisburg (250.000 habitants), una central nuclear d'aigua a pressió (PWR) de l'empresa Babcock & Wilcox ha fallat. I l'accident ha estat el més greu dels EUA.

L'accident.

L'avaria que va originar l'accident va ser en el circuit secundari: una bomba a la sortida del condensador. Això va provocar un augment transitori de pressió i de temperatura en el cor del reactor nuclear (on es produeixen 2.700 MW tèrmics), la qual cosa va fer actuar una vàlvula per alleugerar la sobrepressió de l'aigua, però aquesta no va poder ser tancada. Aquest fet, acompanyat d'altres avaries en els sistemes de seguretat, va fer que es perdés una part de l'aigua que inunda el cor del reactor. Una part de les beines del combustible van quedar sense refrigeració. L'augment de la temperatura va possibilitar l'oxidació del zirconi (material base de les beines) amb l'aigua, i va produir la formació d'hidrogen en el nucli. En voler purgar l'aigua radioactiva escampada pel terra de l'edifici de contenció per mitjà d'una bomba situada en l'edifici auxiliar, es van produir les fuites de vapors (núvols radioactius). L'hidrogen, cal anar-lo reabsorbint lentament amb aigua introduïda al cor del reactor; i cal anar-lo refrigerant per evitar la fusió del combustible (el punt de fusió és 2.800 graus, i en funcionament normal hi ha zones del reactor que arriben a 2.300 graus). Contràriament, es produiria un trencament de totes les contencions i proteccions i la introducció d'una gran massa al si de la terra a una temperatura molt elevada.

A les parets de l'edifici de contenció de la central accidentada hi van quedar dipositats radionúclids amb una activitat de diversos milions de curies, la qual cosa representa una dosi de 1.000 a 10.000 rems/hora. En aquest edifici hi havia sis persones fent reparacions en el moment de l'accident.

Resultat: s'han produït diversos núvols radioactius i s'han vessat líquids radioactius al riu, l'edifici de contenció ha quedat contaminat fortament i el nucli del reactor altament danyat de forma que molt probablement ja no funcionarà mai més aquesta central.

En tots els accidents anteriors al de la central nuclear de Pennsilvània, els portaveus de la companyia explotadora, la Metropolitan Edison Company, van negar en un primer moment la importància de la primera fuga. Més endavant van reconèixer la seva importància.

Contaminats els homes, les plantes i els animals.

Els núvols radioactius, empenguts pels vents, s'han escampat per diverses zones limítrofes a la central, i s'han dipositat en les plantes i en el terra. L'aigua contaminada del riu afectarà sens dubte la fauna i la flora aquàtiques i, de rebot, les persones. Cal

remarcar que un dels radionúclids escampats -el iode-, quan es diposita sobre les fulles de les plantes, és absorbit en un 100 % i produeix efectes en els animals que les ingereixen i, en el cas de vaques, en la llet.

Com sempre, les informacions que arriben al gran públic han estat filtrades convenientment. Així, mentre les autoritats dels EUA recoeneixen que és l'accident més greu, dubten d'evacuar massivament la població (en un radi de 5 milles hi viuen 50.000 persones, i en una radi de 30 milles, 1 milió de persones). Aconsellen, però, a les dones gestants que s'allunyin de la zona i donen instruccions als pagesos perquè no portin el bestiar a pasturar.

“Una bona experiència”

D'altra banda, hom insinua que s'estan preparant plans d'evacuació massiva de les zones veïnes a la central i que l'evacuació es faria, segons el president Carter, “com a mesura de precaució”.

Ara se'ns dirà que la tècnica en traurà experiències importants, d'aquest accident. I així serà possible d'augmentar la seguretat de les centrals nuclears. També se'ns dirà que les dosis de radiació rebudes per les persones no tenen gaire importància, que no han sobrepassat les dosis màximes admissibles, etc.

Però la cantarella dels bufons de la comèdia nuclear, ja la sabem de memòria. Perquè encara que els savis solucionin els greus problemes que avui planteja (contaminació radioactiva -tot i funcionant amb normalitat-, dependència tecnològica, econòmica i de subministrament de combustible), què cal fer amb les deixalles ?. Què fer amb la central un cop acabada la seva vida útil, xifrada en 20-25 anys ?.

Cal continuar oposant-nos a l'energia nuclear perquè, permetre aquestes instal·lacions vol dir assegurar les bases materials per fer impossible una democràcia no només política, sinó econòmica i social. Perquè una societat d'homes i dones lliures és incompatible amb una societat nuclearitzada. És a dir, molt centralitzada, jerarquitzada, organitzada militarment i molt poc transparent. Una comunitat que vulgui viure en equilibri i harmonia amb la natura està en contradicció amb l'energia nuclear, negoció de la vida mateixa.

No a la colonització de les comarques.

Una societat que administri democràticament i amb criteris ecològics els recursos locals no pot admetre l'expoliació i la colonització de les comarques i la subvaloració de l'agricultura en benefici d'un tipus determinat d'industrialització, fortament consumidor d'energia molt contaminant, intensiu en capital, generador de pocs llocs de treball i malversador de recursos. És justament per mantenir i fer créixer aquest tipus d'industrialització que són necessàries les centrals nuclears.

Per això, cal oposar-nos ara i sempre a totes les aplicacions, tant militats com “pacífiques”, de l'energia nuclear.

Josep Puig i Boix
enginyer industrial
publicat a EL 9 NOU, del 6 d'abril de 1979